

A SEPA-FIZETÉSI MÓDOK BEVEZETÉSÉT TÁMOGATÓ SZABÁLYOZÁSI HÁTTÉR

*dr. Kotulyák Éva
jogtanácsos*

*MKB Bank Zrt. – MSE Jogi Munkacsoport
2009. november 17.*

CÉL ÉS JELLEG

PROBLÉMAFELVETŐ

ÁTTEKINTÉS

Kiindulás

A SEPA-fizetési módok + a PSD implementálása
=
az elmúlt évtizedek legnagyobb
pénzforgalmi **kihívása** Magyarországon
(ahogyan az EU minden tagországában is)

A változások tárgya: a pénzforgalom

A pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása/igénybe vétele

A változások:

- új szolgáltatók lehetséges piacra lépése (versenytársak?),
- a korábbihoz hasonló banki pénzforgalmi szolgáltatások,
- új banki pénzforgalmi szolgáltatások,
- új típusú szolgáltatók által nyújtott, új típusú pénzforgalmi szolgáltatások.

A pénzforgalom jellemzői
és azok következményei

1. Komplexitás
2. Gazdasági érdekeken és gazdasági feltételeken alapul
3. Belföldi és nemzetközi elemek összekapcsolódnak
4. Nagyon erősen technikafüggő
5. Nagy tömegű tranzakció végrehajtása
- 6. Formalizált és standardizált
eljárások és módszerek alkalmazása**

=
s z a b á l y o z o t t

A szabályozottság jellemzői

1. Alapvetően **jogi**
2. Döntően belföldi jogi
3. A belföldi szabályozás részben jogszabályi, részben szerződéses (üzletszabályzat, ÁSZF, hirdetmény, kondíciós lista, stb.)
4. Egyre erőteljesebb EU-szabályozás
5. Növekvő mértékű **banki** önszabályozás EPC-szinten(SEPA) és belföldön (magatartási kódexek)is

Az összekapcsolás és az alkalmazás a bankok feladata

A jogi szabályozás megjelenése

EPC/EU-szintű JOGI SZABÁLYOZÁS

1. „ÖNSZABÁLYOZÁS” – EPC-SEPA Rulebooks
2. PSD = teljes harmonizációt célzó EU Irányelv, amellyel ellentétes belföldi szabályozás nem lehetséges
3. 924/2009. EK rendelet a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről és a 2560/2001. EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
amelyet kötelező alkalmazni

MAGYAR JOG-SZABÁLYOK

4. 2009. évi LXXXV.tv. a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról
5. 18/2009. (VIII.4.) MNB rendelet a pénzforgalom lebonyolításáról
6. Hpt., Vht., Csődtv. Artv., Fogyasztóvédelmi tv., stb.

BELFÖLDI JOGI SZABÁLYOZÁS: A KERETSZERSZERZŐDÉS = SZERZŐDÉSES REND

Magyar SEPA Egyesület Árpád fejedelem útja 26-28 1023 Budapest Tel.: 888 06 28, Fax: 888 05 01 www.sepahungary.hu

2009. november 1-től hatályos szabályozás

- o Pénzforgalmi törvény – PSD implementálása a pénzforgalom átfogó szabályozásának igényével
- o MNB rendelet – a fizetési módok részletes szabályai

+

- o Hpt. kiegészítése a pénzforgalmi intézményekre vonatkozó szabályokkal + definíciók módosításával (pl. pénzforgalom)
- o Vht. kiegészítése (az inkasszós szabályok módosítása)
- o Atv., Ptk., Pmtv. Ftv., stb. módosítása

A SZABÁLYOZÁS ELŐNYEI / PROBLÉMÁI A GYAKORLATBAN

1. 2009. november 01. határnap a magyar pénzforgalomban (túl kevés idő túl sok változáshoz)
1. átfogó, új rendszerű és új szemléletű jogi szabályozás,
1. a PSD (=EU irányelv) kiterjesztésével a pénzforgalom egészére,
2. a dereguláció (részleges) érvényesítésével,
1. kötelező szabályok meghatározásával a bankok szerződéses rendszerei vonatkozásában, tartalmat és eljárást egyaránt befolyásolva,
2. a SEPA-fizetési módok alkalmazásának biztosításával.

ALAP = PSD
(teljes harmonizációt célzó Irányelv)

Pénzforgalmi szabályok gyűjteménye, korlátozott hatályú:

- minden EU-tagország és az EGT-országokban kötelezőek,
- EURO-ban és a tagállami pénznemekben megvalósuló fizetések esetén,
- minden pénzforgalmi szolgáltató (bankok, pénzügyi intézmények) számára,
- a PSD-ben felsorolt fizetési műveletek esetén.

Ezzel ellentétes belföldi szabályozás nem lehet 2009. nov. 1-től

Meghatározott körben: 924/2009. EK rendelet
a 2560/2001. EK rendelet módosítására

A rendelkezései „betű szerint” kötelezőek minden EU-tagállamban
Hatálya: EURO-ban megvalósuló, határon átnyúló fizetések

Jelentősége:

- ✓ Kibocsátása fordulópontra volt az európai (EU)-szintű pénzügyi integrációt célzó szabályozásban, a díjak egyenlősége elvét alkalmazva,
- ✓ Szándékoltan „sokkolta” az EU bankszektorát az önszabályozás (= SEPA) megvalósítása érdekében,
- ✓ 2009. évi módosítása bővít(het)i a SEPA DD-t igénybe vevő ügyfelek körét.

Teljes átalakítás – megtartva haladással

Paradigma-váltás:

- az ügyfél-szemponitú és ügyfél-közponitú szabályozás,
- új lebonyolítási rend (rövid határidők, előzetes és utólagos tájékoztatás, jóváhagyás, visszatérítési kötelezettség, nem azonos felmondási jogosultság, egyoldalú szerződésmódosítás, stb.)

Megfeleltetési lehetőségek

FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK a banki szabályozások körében (1)

A fogalom-rendszer beillesztése

- a) a **teljesen új fogalmak megfeleltetése** a korábban használt szerződéses fogalmaknak, vagy a tartalmuk meghatározása

(keretszerződés = bankszámlaszerződés + ászf/üzsz + kondíciós lista/hirdetmény)

fizetési számla = bankszámla, pénzforgalmi számla,

fizető fél = számlatulajdonos, ügyfél

utólagos tájékoztatás = bankszámlakivonat

referencia-árfolyam, referencia-kamatláb, EGT-állam,

átutalási végzés, jóváhagyás)

FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK a banki szabályozások körében (2)

b) A tartalmában új **fogalmak alkalmazása**

(Hpt. alapján: *pénzforgalmi szolgáltatás, készpénzáttutalás, készpénz-helyettesítő fizetési eszközök*)

(Pft. és MNB rendelet alapján fizetési művelet, fizetési megbízás, áttutalás, beszedés, egyedi azonosító, munkanap, sorbaállítás, munkanap, stb.)

**FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK
a banki szabályozások körében (3)**

*ÚJ BANKI KÖTELEZETTSÉGEK
teljesítésének szabályozása*

Fizetési művelet jóváhagyásának biztosítása – művelet-típusonként,
csatornánként, stb.

Fizetési művelet helyesbítésének biztosítása – időbeli korlátozás

VISSZATÉRÍTÉSI IGÉNY (refund) érvényesítésének megvalósítása

**FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK
a banki szabályozások körében (4)**

*ÚJ BANKI KÖTELEZETTSÉGEK
teljesítésének szabályozása (folyt.)*

Előzetes tájékoztatás

Utólagos tájékoztatás – gyakoriság, díjazás

**FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK
a banki szabályozások körében (5)**

*RÉGI/ÚJ BANKI KÖTELEZETTSÉGEK
teljesítésének szabályozása*

Benyújtás - átvétel - befogadás : módja, időpontja, feltételei,
nyomtatványhasználat

Jóváírás/rendelkezésre bocsátás időpontja, módja (árfolyam)

Átutalás teljesítése / időpontja, feltételei (árfolyam)

**A MEGVALÓSÍTÁS „HELYE”:
A KERETSZERZŐDÉS**

MINDEN SZÓNAK JELENTŐSÉGE VAN!

Kötelező tartalmi elemek

eltérést nem engedő **vagy** banki döntés
szabályok alapján szerint

+

Opcionális rendelkezések
speciális, egyedi fizetési módok (pl. **SEPA CT,DD**)

SEPA-fizetési módok alkalmazásának biztosítása

A dereguláció elve lehetővé teszi, hogy a SEPA fizetési módokat is alkalmazhassák.

A szolgáltatók tehát nyújthatják a SEPA Credit Transfer és a SEPA Direct Debit szolgáltatásokat, Rulebook-okban rögzített szabályok szerint.

„ÖNSZABÁLYOZÁS” EPC/SEPA-Rulebooks

Bankok által kialakított rend = banki önszabályozás:

„**SEPA-bankok**” által „egymással kötött” szerződésben meghatározott szabályok = jogi szabályozás (a teljesítés a jog eszközeivel kikényszeríthető),

a három leggyakoribb pénzforgalmi szolgáltatás („**SEPA-szolgáltatások**”) nyújtására, nagyon részletesen meghatározott feltételekkel: az átutalás és a közvetlen beszedés szabályai Rulebook-okban megjelenítve, a bankkártya-kibocsátás szabályai Card Framework-ben összegezve.

SAJÁTOSSÁGA: a bankok egymás közötti eljárását rendezik a Rulebook-ok. A bankok ügyfeleire akkor és úgy vonatkoznak, ha és ahogyan arról a bank és ügyfele egymással szerződésben megállapodik.

EPC/SEPA szerepe a pénzforgalmi szabályozásban

- Az ügyfél választhat olyan bankot, amely nyújt SEPA-szolgáltatást.
- Bármely SEPA-bankot választja az ügyfél, pontosan ugyanazt a szolgáltatást, pontosan ugyanazon feltételekkel (azonos dokumentumok kitöltése, teljesítési határidő, stb.) kapja.
- Az ügyfél döntését az motiválhatja, hogy az egyes SEPA-bankok milyen kiegészítő szolgáltatásokat nyújtanak.

Megfontolások – a bankok vonatkozásában

- A SEPA-csatlakozás feltételei – szerződéses kritériumok teljesítése
- A Rulebook-ok teljes körű elfogadása és a bennük foglaltak teljes körű alkalmazása - kockázatvállalás és annak kezelése,
 - kivételes banki műveletek teljesítése
(letiltás, visszautasítás, visszinkasszó, visszafizetés, visszafizettetés, visszavonás, visszahívás, visszautalás)
- Kiegészítő szolgáltatások köre, tartalma,
- SEPA-szolgáltatás(ok) kapcsolódása a bank egyéb pénzforgalmi szolgáltatásaihoz

**A szabályozás változásának
következményei**
(megoldandó feladatok)

A **bankok** számára:

- Pénzforgalmi szolgáltatásuk kötelező á t a l a k í t á s a tartalmában és formájában egyaránt
- IT-rendszerük kötelező átalakítása
- Ügyfél-kapcsolati rendszerük átalakítása
(üzletszabályzatok, általános szerződési feltételek, egyedi ügyfélszerződések, kondíciós listák, hirdetésmények, stb. módosítása, meglévő és új ügyfelek vonatkozásában is; call center szolgáltatásuk, ügyfélszolgálatuk módosítása; internetes és mobil csatornáik használata szabályainak módosítása;)
- Megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása az átalakítás körében.

BANKI SZLENG

ÁTALAKÍTÁSA

(belső szabályozás és gondolkozásmód megváltoztatása)

HATÁSOK

- A bankok pénzforgalmi tevékenysége alapvetően nem változik.
- Várhatóak a nagyobb mértékű fogyasztói várakozások és kapcsolódóan a panaszok számának növekedése
- Fontos: A szabályok pontos ismerete.
- Ügyelni kell: az újonnan piacra lépő pénzforgalmi intézmények ajánlataira, szolgáltatásuk igénybe vétele esetén a feltételekre.

Az új típusú szabályozottság
remélt hatása

Egyértelmű, korrekt, szabályozott
pénzforgalmi környezetben

hatékony verseny

**KÖSZÖNÖM,
HOGY MEGHALLGATTAK !**

Elérhetőségem:

kotulyak.eva@mkb.hu

